

VABARIIGI VALITSUS

M Ä Ä R U S

Tallinn

Matsalu rahvuspargi kaitse-eeskiri¹

Määrus kehtestatakse looduskaitseaduse § 10 lõike 1, § 11 lõike 1 ja § 12 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Matsalu rahvuspargi kaitse-eesmärk

(1) Matsalu rahvuspargi² (*edaspidi kaitseala*) kaitse-eesmärk on kaitsta:

1) Matsalu lahe ja roostiku ning neid ümbritsevate niitude ja metsade ning saarerikka Väinamere bioloogilist mitmekesisust, kaitsealuseid liike, rahvusvahelise tähtsusega veelindude rändepeatuspaiku, vee- ja rannikulinnustiku pesitsus-, sulgimis- ja toitumisalasid, Lääne-Eestile iseloomulikke külamaastikke ja kultuuripärandit, sealhulgas rahvakultuuri, taluarhitektuuri ja asustusstruktuuri, tagades nende säilimise, taastamise, uurimise, tutvustamise ja arengule kaasaaitamise;

2) elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ja loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) nimetab I lisas. Need on veealused liivamadalad (1110)³, jõgede lehtersuudmealad (1130), liivased ja mudased pagurannad (1140), rannikulõukad (1150*), laiad madalad lahed (1160), karid (1170), esmased rannavallid (1210), püsitaimestuga kivirannad (1220), soolakulised muda- ja liivarannad (1310), väikesaared ja laiud (1620), rannaniidud (1630*), jõed ja ojad (3260), kuivad nõmmed (4030), kadastikud (5130), kuivad niidud lubjarikkal mullal (6210*), liigirikad niidud lubjavaesel mullal (6270*), lood (alvarid) (6280*), sinihelmikakooslused (6410), niiskuslembesed kõrgrohustud (6430), lamminiidud (6450), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), puisniidud (6530*), liigirikad madalsood (7230), lubjakivipaljandid (8210), vanad loodusmetsad (9010*), vanad laialehised metsad (9020*), puiskarjamaad (9070), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*), rusukallete ja jäärakute metsad (pangametsad) (9180*) ning lammi-lodumetsad (91E0*);

3) kaitsealuseid liike, mida Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7–25) nimetab I lisas, ja nende elupaiku. Need liigid on väike-laukhani (*Anser erythropus*), kivirullija (*Arenaria interpres*), hüüp (*Botaurus stellaris*), valgepõsk-lagle (*Branta leucopsis*), kassikakk (*Bubo bubo*), niidurüdi (*Calidris*

alpina schinzii), liivatüll (*Charadrius hiaticula*), mustviires (*Chlidonias niger*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), välja-loorkull (*Circus cyaneus*), rukkirääk (*Crex crex*), väikeluik (*Cygnus columbianus*), laululuik (*Cygnus cygnus*), valgeselg-kirjurähn (*Dendrocopos leucotos*), põldtsiitsitaja (*Emberiza hortulana*), rohunepp (*Gallinago media*), sookurg (*Grus grus*), merikotkas (*Haliaeetus albicilla*), räusktiir (*Hydroprogne caspia*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), plütt (*Limicola falcinellus*), vöötsaba-vigle (*Limosa lapponica*), väikekoskel (*Mergellus albellus*), tutkas (*Philomachus pugnax*), väikehuik (*Porzana parva*), täpikhuik (*Porzana porzana*), naaskelnokk (*Recurvirostra avosetta*), jõgitiir (*Sterna hirundo*), randtiir (*Sterna paradisaea*), tutt-tiir (*Sterna sandvicensis*), väiketiir (*Sterna albifrons*) ja vööt-põõsalind (*Sylvia nisoria*);

4) kaitsealuseid liike, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ nimetab II lisas, ja nende elupaiku. Need liigid on emaputk (*Angelica palustris*), harilik hink (*Cobitis taenia*), harilik võldas (*Cottus gobio*), kaunis kuldking (*Cypridium calceolus*), roheline kaksikhammas (*Dicranum viride*), teelehe-mosaiikliblikas (*Euphydryas aurinia*), hallhüljes (*Halichoerus grypus*), jõesilm (*Lampetra fluviatilis*), saarmas (*Lutra lutra*), harilik vingerjas (*Misgurnus fossilis*), tiigilendlane (*Myotis dasycneme*), viigerhüljes (*Phoca hispida bottnica*) ja paksukojaline jõekarp (*Unio crassus*);

5) kaitsealuseid, ohustatud ja haruldasi linnuliike ning nende elupaiku. Need liigid on kalakajakas (*Larus canus*), naerukajakas (*Larus ridibundus*), mustsaba-vigle (*Limosa limosa*), suurkoovitaja (*Numenius arquata*), soopart (*Anas acuta*), luitsnokk-part (*Anas clypeata*), piilpart (*Anas crecca*), viupart (*Anas penelope*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), rägapart (*Anas querquedula*), rääkspart (*Anas strepera*), suur-laukhani (*Anser albifrons*), hallhani (*Anser anser*), rabahani (*Anser fabalis*), punapea-vart (*Aythya ferina*), tuttvart (*Aythya fuligula*), merivart (*Aythya marila*), mustlagle (*Branta bernicla*), sõtkas (*Bucephala clangula*), suurrüdi (*Calidris canutus*), aul (*Clangula hyemalis*), kühmnokk-luik (*Cygnus olor*), lauk (*Fulica atra*), tõmmuvaeras (*Melanitta fusca*), mustvaeras (*Melanitta nigra*), jääkoskel (*Mergus merganser*), rohukoskel (*Mergus serrator*), plüü (*Pluvialis squatarola*), rooruik (*Rallus aquaticus*), hakk (*Somateria mollissima*), tumetilder (*Tringa erythropus*), punajalg-tilder (*Tringa totanus*) ja kiivitaja (*Vanellus vanellus*);

6) kaitsealuseid taime-, seene- ja loomaliike ning nende elupaiku. Need liigid on müür-raunjalg (*Asplenium ruta-muraria*), pruun raunjalg (*Asplenium trichomanes*), kõre (*Bufo calamita*), rohekas õdskeel (*Coeloglossum viride*), täpiline sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata cruenta*), aasnelk (*Dianthus superbus*), põhja-nahkhiir (*Eptesicus nilssonii*), hall soolmalts (*Halimione pedunculata*), harilik muguljuur (*Herminium monorchis*), veelendlane (*Myotis daubentonii*), nattereri lendlane (*Myotis nattereri*), suurvidevlane (*Nyctalus noctula*), kärbesõis (*Ophrys insectifera*), pruun-suurkõrv (*Plecotus auritus*), pargi-nahkhiir (*Pipistrellus nathusii*), kääbus-nahkhiir (*Pipistrellus pipistrellus*), jumalakäpp (*Orchis mascula*) ja rand-soodahein (*Suaeda maritima*);

7) kaitsealale jäävaid parke ja kaitstavaid looduse üksikobjekte.

(2) Kaitseala maa- ja veeala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele kuueks loodusreservaadiks, kahekümne kuueks sihtkaitsevööndiks ja kolmeks piiranguvööndiks.

(3) Kaitsealal tuleb arvestada looduskaitsealade sätetestatud piiranguid käesolevas määruses ettenähtud erisustega.

§ 2. Kaitseala asukoht

(1) Kaitseala asub Pärnu maakonnas Lääneranna vallas Esivere, Kõera, Mõisaküla, , Salevere, Ullaste, Keemu, Kelu, Kirbla, Kirikuküla, Kloostri, Laulepa, Lautna, Liustemäe, Matsalu, Meelva, Metsküla, Pagasi, Penijõe, Petaaluse, Rannu, Rooglaiu, Saastna, Seli ja Võigaste külas; Lääne maakonnas Lääne-Nigula vallas Allikotsa, Kabeli, Keravere, Keskküla, Keskvare, Kurevere, Laiküla, Liivaküla, Männiku, Oonga, Rannajõe, Rõude, Tammiku ja Tuka külas ning Haapsalu

linnas Haeska, Kiideva, Koidu, Puiatu, Puise, Põgari-Sassi, Saardu, Sinalepa ja Tuuru külas.

(2) Kaitseala välis- ja vööndite piirid on esitatud kaardil määruse lisas⁴.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.

§ 4. Kaitse alla võtmise ja piirangute põhjendused

Määruse seletuskirjas on esitatud põhjendused:

- 1) kaitse alla võtmise eesmärkide vastavuse kohta kaitse alla võtmise eeldustele;
- 2) loodusobjekti kaitse alla võtmise otstarbekuse kohta;
- 3) kaitstava loodusobjekti tüübi valiku kohta;
- 4) kaitstava loodusobjekti välis- ja vööndite piiride kulgemise kohta;
- 5) kaitsekorra kohta.

2. peatükk

KAITSEKORRA ÜLDPÕHIMÕTTED

§ 5. Lubatud tegevused

(1) Inimestel on lubatud viibida ning korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi kogu kaitsealal, välja arvatud sihtkaitsevööndis § 13 lõikes 2 sätestatud ajal arvestades § 13 lõikes 3 sätestatud erisusi ja loodusreservaadis. Käesoleva lõike tähenduses loetakse kaitsealal viibimiseks ka kaitse-eeskirjaga lubatud tegevusi.

(2) Kaitsealal on lubatud:

- 1) sõidukiga sõitmine teedel;
- 2) jalgrattaga sõitmine radadel;
- 3) punktides 1 ja 2 nimetatata juhtudel sõidukiga ja maastikusõidukiga sõitmine järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala kaitse korraldamise ja valitsemisega seotud töödel, kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel, liinirajatiste hooldustöödel ning kaitse-eeskirjaga lubatud tegevusel, sealhulgas põllu- ja metsamajandustöödel.

(3) Telkimine ja lõkke tegemine kaitsealal on lubatud:

- 1) õuemaal ja kohas, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ette valmistatud ja tähistatud;
- 2) muul juhul selleks ette valmistamata kohas järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel ning kaitseala valitseja nõusolekul.

(4) Kaitseala veekogudel on lubatud ujuvvahendiga, väla arvatud jetiga, sõitmine arvestades järgmiste erisustega :

- 1) Välislahe sihtkaitsevööndis on ujuvvahendiga sõitmine lubatud kiirusega kuni 30 km/h;
- 2) kaitseala jõgedel ja muudel juhtudel sihtkaitsevööndis on ujuvvahendiga sõitmine lubatud kiirusega kuni 10 km/h.

(5) Kaitsealal on lubatud kalapüük arvestades järgmiste erisustega:

- 1) harrastuslik kalapüük, välja arvatud püük nakkevõrguga, on lubatud piiranguvööndis ning Jõgede, Saarte, Salmi ja Välislahe sihtkaitsevööndis;
- 2) kutseline kalapüük on lubatud piiranguvööndis ning Saarte, Salmi ja Välislahe sihtkaitsevööndis;

3) kutseline kalapüük on lubatud Sibula sonni sihtkaitsevööndis nakkevõrgu ja ääremõrraga, kusjuures kalapüük on lubatud vaid isikutel, kes kasutavad traditsioonilist madalapõhjalist puupaati ja traditsioonilisi ääremõrdsid, mille suu kõrgus ei ületa 1 meetrit.

(6) Kaitseala valitseja nõusolekul on kaitsealal lubatud linnujaht kaitse-eesmärkide saavutamiseks. Muudel juhtudel on jahipidamine lubatud kaitseala valitseja nõusolekul kaitse-eesmärgi saavutamiseks, inimese elule või tervisele tekkiva ohu vältimiseks, uluki tekitatud kahjustuse vältimiseks ja ennetamiseks ning uluki kaudu leviva haiguse tõkestamiseks.

§ 6. Keelatud tegevus

Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teha maakorraldustoiminguid;
- 3) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
- 4) lubada ehitada ehitusteatisel kohustusega või ehitusloakohustuslikku ehitist, sealhulgas lubada püstitada või laiendada lautrit või paadisilda;
- 5) anda projekteerimistingimusi;
- 6) anda ehitusluba;
- 7) rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda veeluba, ehitusluba ega esitada ehitusteatisi;
- 8) jahiulukeid lisaõõta.

§ 7. Tegevuse kooskõlastamine

(1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.

(2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmise korral tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt haldusmenetluse seadusele õiguspärast ootust sellise tegevuse õiguspärasuse suhtes.

3. peatükk LOODUSRESERVAAT

§ 8. Loodusreservaadi määratlus

(1) Loodusreservaat on kaitseala otsesest inimtegevusest puutumata loodusega maa- ja veeala, kus tagatakse looduslike koosluste säilimine ja kujunemine üksnes looduslike protsesside tulemusena.

(2) Kaitsealal on kuus loodusreservaati:

- 1) Hanemaa loodusreservaat;
- 2) Härjamaa loodusreservaat;
- 3) Papirahu loodusreservaat;
- 4) Sipelgarahu loodusreservaat ;
- 5) Tondirahu loodusreservaat ;
- 6) Valgerahu loodusreservaat.

§ 9. Loodusreservaadi kaitse-eesmärk

Loodusreservaatide kaitse-eesmärk on tagada Hanemaa, Sipelgarahu, Tondirahu, Valgerahu,

Papirahu, Suur-Härjamaa ja Väike-Härjamaa saare ning nende lähiümbruse säilimine ja kujunemine üksnes loodusliku protsessina ning pesitseva, sulgiva ja rändepeatusel oleva linnustiku häirimatus.

§ 10. Tegevus loodusreservaadis

Loodusreservaadis on keelatud igasugune inimtegevus, sealhulgas inimeste viibimine ning ujuvvahendiga liikumine, välja arvatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamise eesmärgil, kaitseala valitseja nõusolekul kaitseala seisundi jälgimise ja hindamise ning teadustegevuse eesmärgil.

4. peatükk SIHTKAITSEVÖÖND

§ 11. Sihtkaitsevööndi määratlus

(1) Sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike ja poollooduslike koosluste säilitamiseks.

(2) Kaitsealal on 27 sihtkaitsevööndit:

- 1) Haeska sihtkaitsevöönd;
- 2) Jõgede sihtkaitsevöönd;
- 3) Kasari luha sihtkaitsevöönd;
- 4) Laiküla sihtkaitsevöönd;
- 5) Matsalu metsa sihtkaitsevöönd;
- 6) Matsalu parkmetsa sihtkaitsevöönd;
- 7) Mõisaküla sihtkaitsevöönd;
- 8) Neidsaare sihtkaitsevöönd;
- 9) Puise metsa sihtkaitsevöönd;
- 10) Puise ranna sihtkaitsevöönd;
- 11) Põgari sihtkaitsevöönd;
- 12) Rooglaiu sihtkaitsevöönd;
- 13) Saardu metsa sihtkaitsevöönd;
- 14) Saardu ranna sihtkaitsevöönd;
- 15) Saarte sihtkaitsevöönd;
- 16) Saastna sihtkaitsevöönd;
- 17) Salevere sihtkaitsevöönd;
- 18) Salmi sihtkaitsevöönd;
- 19) Sauemere sihtkaitsevöönd;
- 20) Sibula sonni sihtkaitsevöönd;
- 21) Siselahe sihtkaitsevöönd;
- 22) Suitsu sihtkaitsevöönd;
- 23) Teorehe sihtkaitsevöönd;
- 24) Tuka sihtkaitsevöönd;
- 25) Ullaste sihtkaitsevöönd;
- 26) Võigaste sihtkaitsevöönd;
- 27) Välislahe sihtkaitsevöönd.

§ 12. Sihtkaitsevööndite kaitse-eesmärk

(1) Haeska, Kasari luha, Neidsaare, Puise ranna, Põgari, Rooglaiu, Saardu ranna, Saastna, Salmi, Suitsu ja Teorehe sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on poollooduslike koosluste säilitamine ja taastamine, linnustiku puhke-, toitumis- ja pesitsusaegse rahu tagamine, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse ning kultuuripärandi objektide ja kaitstavate looduse üksikobjektide säilitamine.

(2) Laiküla, Matsalu metsa, Matsalu parkmetsa, Mõisaküla, Puise metsa, Saardu metsa, Salevere, Tuka, Ullaste ja Võigaste sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on Lääne-Eestile iseloomulike metsa-, soo- ja niidukoosluste ning nende liigirikkuse säilitamine ja taastamine, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse ning kultuuripärandi objektide ja kaitstavate looduse üksikobjektide säilitamine ning vanade laane-, salu- ja soovikumetsade ja neile metsadele iseloomuliku elustiku mitmekesisuse säilitamine ja taastamine.

(3) Jõgede, Saarte, Sauemere, Sibula sonni, Siselahe ja Välislahe sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on vee- ja rannikukoosluste, veelindude pesitsemis-, rändepeatus- ja sulgimisalade, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade ning Matsalu siselahe roostiku soodsa seisundi säilitamine.

§ 13. Lubatud tegevus

(1) Sihtkaitsevööndis on lubatud:

1) kuni 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks kaitseala valitseja nõusolekul ette valmistatud kohas;

2) kuni 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine Jõgede sihtkaitsevööndis.

(2) Sihtkaitsevööndis on lubatud inimeste viibimine, välja arvatud:

1) Jõgede, Kasari luha, Puise ranna, Rooglaiu, Saardu ranna, Saastna, Sauemere, Suitsu ja Välislahe sihtkaitsevööndis jääkatte lagunemisest või jäävabadel talvedel 1. märtsist 30. juunini;

2) Neidsaare sihtkaitsevööndis 15. veebruarist 31. juulini;

3) Saarte sihtkaitsevööndis jääkatte lagunemisest või jäävabadel talvedel 1. märtsist 15. juulini, välja arvatud Tauksi saarel, kus inimestel on keelatud viibida 15. veebruarist 31. juulini;

4) Haeska, Põgari, Salmi, Sibula sonni, Siselahe ja Teorehe sihtkaitsevööndis jääkatte lagunemisest või jäävabadel talvedel 1. märtsist 15. novembrini.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud inimeste viibimise ajalisi piiranguid ei kohaldata:

1) viibimisel teedel ja külastuskorralduseks ettenähtud radadel;

2) viibimisel ja ujuvvahendiga sõitmisel järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel, kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel;

3) sadamasse sõidul, sadama territooriumil ning märgistatud laevateel;

4) kaitseala valitseja nõusolekul Jõgede, Kasari luha, Puise ranna, Rooglaiu, Saardu ranna, Saarte, Saastna, Sauemere, Siselahe, Sibula sonni, Suitsu ja Välislahe sihtkaitsevööndis;

5) Jõgede sihtkaitsevööndis kutselise kalapüügi eesmärgil ujuvvahendiga sõitmisel Sibula sonni sihtkaitsevööndisse ja tagasi;

6) kutselisel kalapüügil lõkspüünisega Välislahe ja Saarte sihtkaitsevööndis ning ääremõrraga Sibula sonni sihtkaitsevööndis.

(4) Kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud:

1) rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine ja rahvaürituse korraldamine selleks ette valmistamata kohas;

2) olemasolevate maaparandussüsteemide hoiutööd;

3) loodusliku veerežiimi taastamine;

4) koosluse kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile;

5) poollooduslike koosluste ilme ja liigikoosseisu tagamiseks ning kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalik tegevus;

6) olemasolevate ehitiste hooldustööd;

7) tee, tehnovõrgu rajatise või tootmisotstarbeta ehitise püstitamine kaitsealal paikneva

kinnistu või kaitseala tarbeks, kusjuures kaitseala tarbeks ehitise püstitamisel ehituskeeluvööndisse ei laiene ehitisele ehituskeeluvööndi ehituskeeld;

8) pilliroo ja adru varumine.

§ 14. Keelatud tegevus

(1) Sihtkaitsevööndis on keelatud, arvestades käesoleva määrusega sätestatud erisustega:

- 1) majandustegevus;
- 2) loodusvarade kasutamine.

§ 15. Vajalik tegevus

Poollooduslike koosluste esinemisaladel on nende ilme ja liigikoosseisu taastamiseks ja säilitamiseks vajalik niitmine, loomade karjatamine, puu- ja põõsarinde kujundamine ja harvendamine või raadamine ning kanalite või kraavide alaline või ajutine sulgemine.

5. peatükk PIIRANGUVÖÖND

§ 16. Piiranguvööndi määratlus

(1) Piiranguvöönd on kaitseala osa, mis ei kuulu loodusreservaati ega sihtkaitsevööndisse.

(2) Kaitsealal on kolm piiranguvööndit:

- 1) Matsalu piiranguvöönd;
- 2) Parkide piiranguvöönd;
- 3) Väinamere piiranguvöönd.

§ 17. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

(1) Matsalu piiranguvööndi kaitse-eesmärk on elustiku mitmekesisuse ja kaitsealuste liikide kaitse; maa kasutamisest mõjutatud traditsioonilise maastikuilme, sealhulgas maastikus mosaiikselts paiknevate niidu- ja soelupaigatüüpide ning Kasari, Liivi, Suitsu, Penijõe ja Tuudi jõe kallaste säilitamine ja taastamine; miljööväertusliku kultuuripärandi, sealhulgas taluarhitektuuri, traditsioonilise asustusstruktuuri ja rahvakultuuri ning ajaloolis-kultuuriliste objektide kaitse ja säilitamine.

(2) Parkide piiranguvööndi kaitse-eesmärk on Haeska, Kiideva, Kloostri, Matsalu, Penijõe, Saastna, Suure-Rõude ja Väike-Rõude mõisa pargi ajalooliselt kujunenud planeeringu, dendroloogiliselt, kultuurilooliselt, ökoloogiliselt, esteetiliselt ja puhkemajanduslikult väärtusliku puistu ning pargi- ja aiakunsti hinnaliste kujunduselementide säilitamine koos edasise kasutamise ja arendamise suunamisega.

(3) Väinamere piiranguvööndi kaitse-eesmärk on vee- ja rannikukoosluste, veelindude rändepeatus- ja sulgimisalade ning kaitsealuste liikide kaitse.

§ 18. Lubatud tegevus

(1) Piiranguvööndis on lubatud:

- 1) majandustegevus, arvestades käesoleva määrusega sätestatud erisustega;
- 2) rahvaürituse korraldamine kohas, mis ei ole selleks kaitseala valitseja nõusolekul ettevalmistatud ega tähistatud;
- 3) biotsiidi, taimekaitsevahendi ja väetise kasutamine põllu- ja õuemaal;
- 4) õuealal elamu teenindamiseks vajalike ehitiste püstitamine, millega ei kaasne ehitusteatise või ehitusloa esitamise kohustust.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud arvestades § 18 lõikes 1 punktis 4 sätestatud erisusega:

- 1) rajatise püstitamine;
- 2) piirkonda sobivas ehitusstiilis hoone püstitamine, arvestades välja kujunenud asustusstruktuuri, kusjuures kaitseala tarbeks ehitise püstitamisel ehituskeeluvööndisse ei laiene ehitisele ehituskeeluvööndi ehituskeeld;
- 3) ehitise väliskonstruktsioonide muutmine.

(3) Kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud:

- 1) Matsalu piiranguvööndis turberaie langi pindalaga kuni kaks hektarit ja lageraie hall-
lepikutes langi pindalaga kuni üks hektar;
- 2) Parkide piiranguvööndis puuvõrade ja põõsaste kujundamine, puittaimestiku istutamine
ja raie;
- 3) veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine;
- 4) pilliroo varumine külmumata pinnasel.

§ 19. Keelatud tegevus

(1) Piiranguvööndis on keelatud:

- 1) uue maaparandussüsteemi rajamine, välja arvatud kaitseala valitseja nõusolekul kraavide
rajamine põllu-, õuemaad või tee tarbeks;
- 2) maavara kaevandamine;
- 3) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine.

(2) Piiranguvööndis on keelatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja võib lubada puidu kokku- ja väljavedu, kui pinnas seda võimaldab.

§ 20. Vajalik tegevus

Matsalu piiranguvööndis poollooduslike koosluste esinemisaladel on nende ilme ja liigikoosseisu taastamiseks ja säilitamiseks vajalik niitmine, loomade karjatamine, puu- ja põõsarinde kujundamine ja harvendamine või raadamine.

6. peatükk LÕPPSÄTTED

§ 21. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

§ 22. Määruse muutmine

(1) Vabariigi Valitsuse 28. veebruari 2006. a määruse nr 59 „Hoiualade kaitse alla võtmine Lääne maakonnas” lisas esitatud Haeska hoiuala kaart „Haeska”, Rajametsa hoiuala kaart „Rajametsa” ning Väinamere hoiuala kaardid „Väinamere 4” ja „Väinamere 5” asendatakse käesoleva määruse lisas 2 esitatud kaartidega (lisatud).

(2) Vabariigi Valitsuse 27. juuli 2006. a määruse nr 176 „Hoiualade kaitse alla võtmine Saare maakonnas” lisas esitatud Väinamere hoiuala kaart „Väinamere 3” asendatakse käesoleva määruse lisas 3 esitatud kaardiga (lisatud).

§ 23. Määruse kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 5. mai 1997. a määrus nr 94 „Matsalu rahvuspargi kaitse-eeskirja ja

välispiiri kirjelduse kinnitamine” tunnistatakse kehtetuks.

§ 25. Menetluse läbiviimine

Määruse menetlus viidi läbi keskkonnaministri xxx käskkirjaga algatatud haldusmenetluses, mille ülevaade koos ärakuulamise tulemustega on esitatud käesoleva määruse seletuskirjas⁵.

§ 26. Vaidlustamine

Määrust on võimalik vaidlustada, esitades kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, osas, millest tulenevad kinnisasja omanikule või valdajale õigused ja kohustused, mis puudutavad kinnisasja kasutamist või käsutamist.

¹ EÜ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7–25).

² Kaitseala on moodustatud Matsalu riikliku looduskaitsealana Eesti NSV Ministrite Nõukogu 11. juuli 1957. a määrusega nr 242 „Abinõudest looduskaitse organiseerimiseks Eesti NSV-s” (ENSV Teataja 1957, 14, 125). 2005. aastal nimetati ala ümber rahvuspargiks. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 punkti 1 alapunktist 66 jääb Matsalu rahvuspark Väinamere linnualale ja punkti 2 alapunktist 517 Väinamere looduslale, kus tegevuse kavandamisel tuleb hinnata selle mõju kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade kohta kehtivaid erisusi. Rahvusvahelise tähtsusega märgalade, eriti veelindude elupaikade konventsiooni artikli 2 lõike 1 kohaselt on Matsalu rahvuspark rahvusvahelise tähtsusega märgala (Ramsari ala), ühtlasi on kaitseala Euroopa Nõukogu diplomiala.

³ Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale. Tärniga (*) on tähistatud esmatähtsad elupaigatüübid.

⁴ Kaitseala välis- ja vööndite piirid on kantud määruse lisas esitatud kaardile, mille koostamisel on kasutatud Eesti põhikaarti (mõõtkava 1 : 10 000) ja maakatastri andmeid. Kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, keskkonnaregistris (register.keskkonnainfo.ee) ja maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

⁵ Seletuskirjaga saab tutvuda Keskkonnaministeeriumi veebilehel www.envir.ee.

Jüri Ratas
Peaminister

Rene Kokk
Keskkonnaminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär

Lisad: Matsalu rahvuspark 1
Matsalu rahvuspark 2
Matsalu rahvuspark 3
Matsalu rahvuspark 4
Matsalu rahvuspark 5
Rajametsa hoiuala
Puiatu püsielupaik
Väinamere hoiuala 1
Väinamere hoiuala 2